

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/280/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615202516
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1615202516.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. X., B.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Záhorácka 2942/60A Malacky, dieťa rodičov: H. I., B.. XX.XX.XXXX, O. X. I. XXX, R., a T. X., O. X. I. XXX, R., O..Č.. X. O. X, X., zast. JUDr. Vladimírou Hrebíkovou, advokátkou, AK Duklianskych hrdinov 2946/6 Malacky, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia dočasnou úpravou styku v rámci podaného návrhu o úpravu styku s maloletou, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky, zo dňa 10.04.2015, č.k. 9P/41/2015-11 jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa m e n í tak, že otec je predbežne oprávnený stretávať sa s maloletou U. X., B.. XX.XX.XXXX každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý párný týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 14.00 hod. do 18.00 hod..

V párný kalendárny týždeň si otec dieťa prevezme aj odovzdá v mieste bydliska maloletej, v nepárny kalendárny týždeň si otec dieťa vyzdvihne v základnej škole, ktorú maloletá navštevuje a odovzdá maloletú v mieste bydliska maloletej.

Matka je p o v i n á maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi v určenom čase odovzdať.

Vo zvyšnej časti sa návrh otca z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 10.04.2015, č.k. 9P/41/2015-11 upravil právo otca predbežne sa stretávať s maloletou U. každý nepárny kalendárny týždeň v roku od piatku od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa v roku do 08.00 hod. s tým, že otec alebo ním splnomocnená osoba si maloletú v určený deň a hodinu prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletá aktuálne navštevuje, kde ju späť v určený čas a hodinu odovzdá. Počas dní sviatkov, prázdnin a iného voľna maloletej si otec alebo ním splnomocnená osoba maloletú prevezme od matky v mieste jej aktuálneho bydliska, kde ju matke aj späť odovzdá. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať.

Predmetné predbežné opatrenie súd prvého stupňa nariadil, keď po oboznámení sa s návrhom otca zistil, že styk otca s maloletou doposiaľ nebol upravený súdnym rozhodnutím a bez súdneho rozhodnutia sa rodičia na úprave styku, najmä jeho rozsahu, nevedia dohodnúť. Pokiaľ ide o dôvody podaného návrhu otca, súd sa s nimi v celom rozsahu stotožnil. Vec právne posúdil podľa § 75 ods. 1, 2, 6, 8, § 76 ods. 1 písm. a/, § 76 ods. 4 O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletej, ktorá navrhla uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť, styk otca s maloletou upraviť každý nepárny týždeň v roku od soboty od 08.00 hod. do 16.00 hod. a v nedeľu od 08.00 hod. do 16.00 hod. za jej prítomnosti. S rozsahom styku tak

ako ho upravil súd prvého stupňa nesúhlasila, a to z dôvodu, že maloletá sa s otcom nechce stretávať, podľa jej vyjadrenia z otca má strach. Otec maloletej podľa názoru matky je nezodpovedný, je závislý na alkohole, kvôli alkoholu bol prepustený z viacerých zamestnaní, je riešený viacerými exekútormi, pod vplyvom alkoholu je agresívny, bol riešený aj políciou v R., keďže ju napadol aj v prítomnosti maloletej. Ako dôkaz navrhla maloletú vypočuť v jej prítomnosti a v prítomnosti kolízneho opatrovníka.

K odvolaniu matky sa písomne prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril otec maloletej, ktorý navrhol uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť a dočasne tak garantovať jeho právo ako otca i právo dieťaťa na vzájomný kontakt aspoň na navrhovaných šesť dní v mesiaci, aby tak ďalšou absenciou tohto kontaktu nedochádzalo k psychickej ujme na subjektívnych právach maloletej, ktorej on ako otec rozhodne chýba. Tvrdenia matky uvedené v odvolaní považoval za účelové, vykonštruované, s cieľom zabrániť mu v ďalšom kontakte s dcérou. Podľa jeho názoru matka používa dieťa ako nástroj pomsty, taktiež očierňovaním jeho osoby je zjavný záujem matky dosiahnuť monitorovanie styku za jej prítomnosti, aby tak mala dosah na spôsob a najmä obsah komunikácie medzi ním a maloletou. Rozhodne poprel, že by bol závislý na alkohole, že by bol agresívny a prepustený z práce. Pokiaľ matka tvrdí, že maloletá má z neho traumu, nie je zrejmé, prečo do dnešného dňa nenavštívila s maloletou psychológa. Podľa jeho názoru v žiadnom prípade nemožno v súdnej praxi dopustiť, aby v období do právoplatného skončenia konania vo veci samej prevládala absencia jeho styku s maloletou, eventuálne, aby styk bol naďalej ponechaný len na autoritatívnom a svojvoľnom rozhodovaní matky. Z hľadiska hmotného práva poukázal okrem iného i na to, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, právo byť spolu je pre rodiča a dieťa základný prvok rodinného života, pričom vnútroštátne opatrenia, ktoré im v tomto zabraňujú, sú zásahom do právom chráneného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Predmetné závery nemožno opomínať ani pri rozhodovaniach o nariadení predbežných opatrení. Podľa jeho názoru je nevyhnutné do doby rozhodnutia zastabilizovať právo rodiča a dieťaťa navzájom na pravidelné stretávanie sa, nakoľko už samotnou jeho absenciou dochádza k ujme na subjektívnych právach dieťaťa, ako aj rodiča, nehovoriac o zásahu do práv na ochranu súkromného rodinného života v kontinuite nepretržitého rozvíjania vzájomných vzťahov. Podotkol, že maloletá U. pre svoj zdravý duševný a osobnostný vývoj potrebuje nielen matku, ale aj otca, čo je nespochybniteľný fakt obzvlášť v prípade, keď doposiaľ nikde nebolo preukázané, alebo matkou avizované, že by on ako otec maloletej nejakým spôsobom ubližoval. Vzhľadom na výrazne narušené, až averzné vzťahy medzi ním a matkou maloletej, podľa jeho názoru rozhodne nie je v záujme maloletej, aby sa s ním stretávala za prítomnosti matky.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

V prvom rade odvolací súd zdôrazňuje, že predbežné opatrenie je procesný inštitút slúžiaci na okamžitú, avšak dočasnú úpravu pomerov účastníkov do rozhodnutia vo veci samej. V konaní starostlivosti o maloleté deti je nariadenie predbežného opatrenia namieste najmä; ak je výživa dieťaťa vážne ohrozená (§ 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a ak si vyžaduje záujem dieťaťa jeho odovzdanie do starostlivosti druhému rodičovi, inej osobe alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Starostlivosť treba chápať ako procesný nástroj, pričom jeho úprava potvrdzuje provizórnosť ako pojmový znak predbežného opatrenia. Rovnaké zásady platia aj v prípade nariadenia predbežného opatrenia úpravou styku rodiča s maloletým dieťaťom, pričom treba zdôrazniť, že nariadenie takéhoto predbežného opatrenia slúži na zabezpečenie kontaktu rodiča s maloletým dieťaťom tak, aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb medzi dieťaťom a rodičom a aby nedošlo k vylúčeniu takéhoto rodiča z výkonu rodičovských práv a povinností. Nariadením predbežného opatrenia je tak rodičovi, ako aj maloletému dieťaťu poskytnutá dostatočná ochrana a poskytnutý čas a priestor podať riadny návrh, prípadne v konaní o podanom návrhu pokračovať. V zmysle uvedeného postupoval v danej veci aj súd prvého stupňa, s jeho záverom ku ktorému dospel, sa však odvolací súd nestotožnil.

Zároveň však na obranu rozhodnutia súdu prvého stupňa uvádza, že odvolací súd k odlišnému stanovisku dospel po oboznámení sa s dôvodmi odvolania matky, ktoré posudzoval vo vzťahu k ochrane práv maloletého dieťaťa, ktorým prioritne je súd povinný poskytnúť zvýšenú ochranu, a to aj na úkor výkonu rodičovských práv jedného, či druhého rodiča. Tým, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva, súd prvého stupňa správne vychádzal z obsahu návrhu otca, pričom treba uviesť, že otec v návrhu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by bránili úprave jeho styku s maloletou. Pokiaľ však matka v odvolaní uviedla tak závažné skutočnosti (alkoholizmus otca, fyzické napadnutie matky v prítomnosti dieťaťa, strach dieťaťa z otca), nebolo možné pri rozhodovaní odvolacím

súdom ich nebrať do úvahy. Aj keď zatiaľ ide iba o tvrdenie matky, (rovnako ako tvrdenia otca), tieto tvrdenia pre potreby rozhodnutia odvolacím súdom dostatočne osvedčuje obsah spisu Okresného súdu Malacky, vedený pod sp.zn. 8P/201/2011, najmä podaný návrh matky z 20.02.2012 na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, už v ktorom matka uvádzala, že otec sa stal závislý na alkohole, je agresívny voči nej a dcére, má už niekoľko záznamov na polícii, nakoľko ju viackrát napadol, vyhráža sa jej fyzicky aj psychicky, týra ju i maloletú. Pokiaľ otec v návrhu, ako aj vo vyjadrení sa k odvolaniu matky poukazoval na jednotlivé články Deklarácie práv dieťaťa, Dohovoru o právach dieťaťa, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, jednotlivé články Ústavy, jednotlivé ustanovenia Zákona o rodine a v nich zvýraznené právo dieťaťa na rovnocenný a rovnoprávny kontakt s oboma rodičmi, s týmto sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Zároveň však dodáva, že v rámci zvýšenej súdnej ochrany pri rozhodovaní v konaní starostlivosti o maloleté dieťa, vrátane rozhodovania formou predbežného opatrenia v uvedených konaniach, musia mať súdy pre rozhodnutie (aj formou predbežného opatrenia) dostatočne preukázané, že rovnocenný a rovnovážny kontakt dieťaťa s rodičom je v záujme maloletého dieťaťa. Preukázanie uvedenej skutočnosti bude úlohou súdu prvého stupňa vo veci samej, do skončenia konania vo veci samej odvolací súd čiastočne zohľadnil odvolacie námietky matky, styk otca s maloletou upravil tak, aby pre dieťa nebol psychicky náročný, naopak, komfortný. Návrhu matky na jej prítomnosť pri styku otca s maloletou nevyhovelo, nakoľko pre narušené vzťahy medzi rodičmi by prítomnosť matky pri styku bola kontraproduktívna. V prípade, že by pri realizácii styku po nariadení predbežného opatrenia došlo k niektorej zo skutočností uvádzaných matkou v odvolaní, má matka právo signalizovať túto na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, prípadne podať návrh na zmenu predbežného opatrenia. Na druhej strane treba uviesť, že aj otec, ktorý má zo zákona rovnaké rodičovské právo, má právo na zabezpečenie kontaktu s maloletou. Kontakt s maloletou v zmysle predbežného opatrenia bude mať otec zabezpečený, pokiaľ ide o návrh otca na úpravu styku počas sviatkov, prázdnin alebo iného voľna maloletej, tento je neurčitý, nevykonateľný a nad rámec inštitútu predbežného opatrenia. Z uvedeného dôvodu odvolací súd návrh otca v tejto časti zamietol, vo zvyšnej časti napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.